

NOVADNIEKU KALENDĀRS 2018

IEVĒROJAMI CILVĒKI UN NOTIKUMI

KULDĪGAS, ALSUNGAS UN SKRUNDAS NOVADĀ

KALENDĀRĀ IEKĻAUTAS PERSONAS, KURĀM 2018. GADĀ APRIT APAĻAS JUBILEJAS (SĀKOT NO 70). MINĒTAS NOZĪMĪGĀKO NOTIKUMU JUBILEJAS

JANVĀRIS

- 1.1 Jelgavas ģimnāzijas virsskolotājam **Fridriham Zēbergam** – **165** (1853–1928) (Ēdole, Jelgava)
- 1.1 Skolotājam **Jānim Žebēkam** – **120** (1898–1920) (Kuldīgas pagasts)
- 2.1 Militārpersonai, virsniekam **Nikolajam Salnam** – **105** (1913–1987)
- 5.1 Ierēdnim, muitniekam Liepājā, Daugavpilī un Zilupē **Indriķim Kronbergam** – **145** (1873–?) (Vārmes pagasts)
- 11.1 Lauksaimniecības mašīnu, iekārtu un to piederumu vairumtirdzniecības uzņēmumam **SIA “Amazone”** – **25** (1993) (Padures pagasts)
- 18.1 Baltijas skolotāju semināra absolventam, pedagogam, tulkotājam, mācību grāmatu autoram **Fricim Adamovičam** – **155** (1863–1933)
- 23.1 Rendas piensaimnieku sabiedrībai – 95 (1923)
- 26.1 Zinātniekam, profesoram, LLU Hidromeliorācijas katedras docentam **Ērikam Golubovskim** – **90** (1928) (Ēdole)
- 16.1 Kuldīgas pirmsskolas izglītības iestādei **“Bitīte”** – **30** (1988) (dibināta kā **“Taurenītis”**)
- 19.1 **Kuldīgas vieglatlētikas manēžai** – **10** (2008)
- 22.1 Kabiles piensaimnieku sabiedrībai – 95 (1923)
- 24.1 Skolotājam, daudzu pedagoģisku rakstu autoram **Fricim Osim** – **145** (1873–?) (Kables pagasts)
- 27.1 Basu meliorācijas biedrībai **“Lanka”** – 90 (1928)

- 27.I Pedagogam, sabiedriskajam darbiniekam **Ansim Čakaram – 140** (1878–?) (Kabile)
- 29.I Skolotājam, Raņķu pamatskolas pārzinim, Raņķu bibliotēkas biedrības dibinātājam un vadītājam **Jānim Spēkainim (Rihtam) – 150** (1868–1931) (Ēdoles, Raņķu pagasts)
- 29.I Ārstam **Hugo Zēbergam – 160** (1858) (Ēdoles pagasts)
- xx.I Kuldīgas Bērnu un jauniešu centra Modes un mūzikas studijai “Mona” – **20** (1998)

FEBRUĀRIS

- 1.II LLA Elektrotehnoloģijas katedras vecākajam pasniedzējam **Fricim Kroģerim** – **120** (1898–?) (Vārmes pagasts)
- 4.II Vācu valodas skolotājam Krievijā **Teodoram Freibergam** – **160** (1858–1915) (Vārmes pagasts)
- 9.II Alšvangas dziedāšanas biedrībai – 85 (1933)
- 9.II Skolotājam un sabiedriskajam darbiniekam **Gustavam Freibergam** – **165** (1853–?) (Vārmes pagasts)
- 10.II Provizoram, Kazdangas aptiekas īpašniekam **Ludvigam Abiņam** – **130** (1898–?) (Renda, Kazdanga)
- 10.II Ārstam Jelgavā **Fricim Bāliņam (Runcim)** – **155** (1863–?) (Kables pagasts)
- 11.II Ārstam, valodniekam, dzimtās valodas pētniekam un mūsdienu rakstības pionierim **Jurim Bāram** – **210** (1808–1879) (Kuldīga)
- 13.II Dr. Habil. inženierim, Ražošanas kvalitātes institūta direktoram **Narimantam Saleniekam** – **80** (1938) (Kuldīga)
- 14.II Kuldīgas trūcīgo židu biedrībai – 120 (1898)
- 14.II Pulkvežleitnantam aktīvajā karadienestā **Ansim Lasim** – **125** (1893–1943) (Ēdoles pagasts)
- 20.II Gudenieku lauksaimniecības biedrībai – 95 (1923)
- 20.II Skolotājam, Turlavas skolas pārzinim un sabiedriskajam darbiniekam **Aleksandram Dziesmam** – **130** (1888– 1945) (Padures pagasts, Kuldīga)
- 21.II Agronomam **Hermanim Grasmanim** – **120** (1898–?)
- 21.II Ārstam **Robertam Zēbergam** – **190** (1828–1883) (Kabile, Liepāja)
- xx.II Gleznotājai, Tautas tēlotājas mākslas studijas “Kuldīgas Palete” dalībniecei **Mirdzai Mālinai** – **95** (1923–1997) (Snēpele, Kuldīga)

MARTS

- 5.III Grāmatizdevējam, sabiedriskajam darbiniekam Jēkabam Zībergam – **155** (1863–1963) (Talsi, Kuldīga, Skrunda, ASV)
- 6.III Vēsturniekam, bibliotēkas darbiniekam, Latvijas Bibliotekāru biedrības valdes loceklim Aivaram Beikam – **80** (1938–2002)
- 6.III Īvandes piensaimnieku sabiedrībai – 95 (1923)
- 15.III Čellistam, pedagogam, komponistam, krievu čella skolas pamatlicējam Kārlim (Karlam) Davidovam – **180** (1947–1889)
- 16.III Kuldīgas zvejniecības biedrībai “Venta” – 85 (1933)
- 17.III Pirms 640 gadiem (1378) pirmoreiz dokumentos pieminētas **Kuldīgas pilsētas tiesības**
- 17.III Kordiriģentam **Ilgvaram Matrozim** – **80** (1938–1987) (Gudenieki, Rīga)
- 20.III Alšvangas strādnieku biedrībai – 95 (1923)
- 23.III Alsungas etnogrāfiskā ansambļa “Suitu sievas” vadītājai Ilgai Leimanei – **75** (1943)
- 23.III Kuldīgas apriņķa dārzkopības biedrībai – 90 (1928)
- 23.III Kuldīgas mājturības veicināšanas biedrībai – 90 (1928)
- 23.III Kuldīgas putnkopības biedrībai – 90 (1928)
- 24.III Latvijas Nacionālās operas tenoram, Kuldīgas mūzikas vidusskolas dziedāšanas skolotājam Rihardam Pellem – **125** (1893–1969) (Rīga, Kuldīga)
- 25.III “REMIX producentu grupas” projektu direktoram Valdim Bernhardam – **70** (1948) (Skrunda)
- 26.III Juristam **Jānim Celmam** – **125** (1893–?) (Kuldīgas pagasts)
- 27.III Žurnālistam, literatūrkritiķim **Gunāram Kļavam-Kļaviņam** – **85** (1933–1972) (Kuldīga, Rīga)
- 31.III Alšvangas dārzkopības biedrībai – 90 (1923)
- 31.III Valsts kontroles vecākajam revidentam **Pēterim Paulim Vanagam** – **125** (1893–?) (Kuldīga)

APRĪLIS

- 3.IV Policijas darbiniekam, Sieksātes un Valtaiņu pagasta vecākajam policijas kārtībniekam **Kārlim Jēkabsonam – 130** (1888–?) (Turlavas pagasts)
- 10.IV Ēdoles lauksaimniecības mašīnu koplietošanas biedrībai – 95 (1923)
- 10.IV Vārmes piensaimnieku sabiedrībai – 95 (1923)
- 14.IV Izdevējam, tulkotājam, Baltijas skolotāju semināra absolventam Andrejam Jesenam – **145** (1873–1958)
- 17.IV Latgales Drāmas teātra aktierim **Voldemāram Bērzājam – 100** (1918–1987) (Kuldīga)
- 18.IV Gudenieku pamatskolas pārzinim, izglītības biedrības priekšniekam **Jānim Petrovskim – 125** (1893–?) (Alsungas pagasts)
- 23.IV Inženierim-celtniekam, politiķim **Modrim Ekšteinam – 75** (1943) (Skrundas novads)
- 24.IV Krievu publiskajai bibliotēkai Kuldīgā – 110 (1808)
- 25.IV Skolotājam, Latgales teātra direktoram, tautskolu inspektoram **Kārlim Šēnhofam – 140** (1878–1968) (Skrunda, Rīga)
- 26.IV Liepājas ostas pārvaldniekam, Liepājas SEZ pārvaldnieka vietniekam **Aivaram Bojam – 75** (1943) (Alsunga)
- 26.IV Ārstam, ģimenes ārstu klīnikas “Alma” vadītājam Andrim Lasmanim – **80** (1938) (Kuldīga)

MAIJS

- 1.V Pirms 10 gadiem (2008) atklāta **neatkarības gados pirmā uzceltā ēka Kuldīgā**, tā iegūst sociālās mājas statusu
- 1.V Virsskolotājam **Jānim Treumanim – 165** (1853–?) (Kabile)
- 3.V Raņķu meliorācijas sabiedrībai “Vārna” – 90 (1928)
- 4.V Ķīmiķim, RPI ķīmijas fakultātes vispārējās ķīmijas tehnoloģijas katedras docentam, naftas pētniekam Latvijā **Fricim Ošim – 100** (1918–1977) (Padure, Rīga)
- 5.V Kuldīgas futbola klubam – 90 (1928)
- 9.V Snēpeles 142. mazpulkam – 85 (1938)
- 12.V Kuldīgas ģimnāzijas 1106. mazpulkam – 80 (1923)
- 13.V Skolotājam Liepājas apriņķī **Fricim Lūkam – 130** (1888–?) (Snēpeles pagasts)
- 14.V Skolotājam, žurnālistam un sabiedriskajam darbiniekam **Ermanim Pīpiņam – 145** (1873– 1927) (Ēdoles pagasts)
- 15.V Basu biškopības biedrībai “Bite” – 95 (1923)
- 16.V Ēdoles brīvprātīgajai ugunsdzēsēju biedrībai – 85 (1913)
- 16.V Alšvangas latviešu izglītības biedrībai – 110 (1908)
- 17.V Ārstei Liepājā **Elvīrai Grīnbergai (Zīlei) – 115** (1903–?) (Vārmes pagasts)
- 25.V Ārstam, Grobiņas pilsētas vecākajam **Otto Evaldsonam – 125** (1893–1984) (Nīkrāces pagasts, ASV)
- 25.V Zoofiziologam **Jānim Immeram – 110** (1908–1990) (Ēdoles pagasts, Zviedrija)
- 26.V Tēlniecei, Kuldīgas Daiļamatniecības vidusskolas absolventei **Artai Dumpei – 85** (1933)
- 27.V Ekonomistam, sabiedriskajam darbiniekam, žurnālistam, Nīkrāces pamatskolas absolventam **Fricim Deglavam – 120** (1898–1957)

JŪNIJS

- 1.VI Kuldīgas amatu meistarību – 90 (1928)
- 2.VI Juristam **Artūram Kāpostam – 130** (1888–1941) (Kuldīgas apriņķis)
- 4.VI Pirms 10 gadiem (2008) Rātslaukumā svinīgi tika atklāta Kuldīgas vēsturiskajam centram piešķirtā Eiropas mantojuma zīme
- 5.VI Gleznotājam, Tautas tēlotājas mākslas studijas “Kuldīgas Palete” dalībniekam **Valdim (Vladimiram) Lakševicam – 100** (1918–2000)
- 6.VI Kuldīgas dziedāšanas biedrībai “Conkordia” – 145 (1873)
- 25.VI Mājskolotājam **Ludolfam Baumertam – 175** (1843–?) (Kuldīga)
- 26.VI Sabiedriskajam darbiniekam, Vārmes pagasta padomes loceklim **Žanim Kroģerim – 110** (1908–?) (Vārmes pagasts)
- xx.VI Pirms 10 gadiem (2008) Kuldīgas Pilsētas laukumā tika ielikta kapsula topošās A/S “Swedbank” Kuldīgas filiāles ēkas pamatos

JŪLIJS

- 1.VII Latviešu preses biedrības ilggadīgā valdes loceklim **Artūram Mundeciemam** – **95** (1923–2007) (Kuldīga, ASV)
- 3.VII Katoļu bīskapam Vincentam Strelēvicam – **120** (1898–1983) (Īvandes pagasts, ASV)
- 4.VII Kuldīgas darba artelim “Spēks” – 85 (1933)
- 13.VII Matemātikim, Jēkabpils pilsētas komercskolas un ģimnāzijas inspektoram **Jānim Airem** – **120** (1898–?) (Ēdole)
- 13.VII Skolotājam **Jānim Šusteram** – **120** (1898–?) (Ēdoles pagasts)
- 14.VII Snēpeles latviešu jaunatnes biedrībai – 85 (1933)
- 14.VII Kuldīgas ebreju krājaizdevu sabiedrībai – 90 (1928)
- 18.VII Luterāņu mācītājam, Antuļu Sv. Andreja draudzes dibinātājam Andrejam Rolavam – **100** (1918–2004)
- 19.VII Vārmes pagasta mūzikas un dziedāšanas biedrībai “Atbalss” – 110 (1908)
- 19.VII Tautsaimniekam un sociologam **Kristapam Bitneram** – **135** (1883–1962) (Kuldīgas pagasts, Kanāda)
- 21.VII Kuldīgas biedrībai “Buergermusse” – 160
- 23.VII Gleznotājam Miervaldim Polim – **70** (1948)
- 23.VII Mūziķim, sabiedriskajam darbiniekam Herbertam Stangutam – **95** (1923–2002) (Kuldīga, Austrālija)
- 25.VII Liepājas teātra aktierim, koka rotaļlietu meistaram Jānim Makovskim – **65** (1953–2016)
- 26.VII Lauksaimniekam, Snēpeles pagasta vecākajam **Andrejam Jēkabsonam** – **115** (1903–?) (Kuldīgas pagasts)
- 27.VII Dīleru firmas “KPA Unicon Oy Riga” prezidentam **Jānim Ozoliņam** – **75** (1943) (Kuldīga)
- 28.VII Aktierim Žānim Dulpinam – **130** (1888–1972) (Ēdoles pagasts, Austrālija)

AUGUSTS

- 10.IIX Gleznotājam, Kuldīgas ģimnāzijas absolventam Žānim Bulavam – **110** (1908–2004)
- 10.VIII Skolotājam, sabiedriskajam darbiniekam **Kristapam Vilertam** – **140** (1878–1905)
(Kuldīgas pagasts)
- 15.VIII Inženierim elektromehāniķim Kanādā **Jānim Valdmanim** – **75** (1943) (Renda)
- 17.VIII Ēdoles meliorācijas sabiedrībai “Vanka” – 90 (1928)
- 19.VIII Muzikologam, profesoram Ludvigam Kārklinam – **90** (1928) (Ēdoles pagasts)
- 26.VIII Baņķierim Rīgā **Jānim Lasim** – **165** (1853–1920) (Ēdole, Rīga)
- 28.IIX Pirms 5 gadiem (2008) Ministru prezidents Ivars Godmanis un Kuldīgas pilsētas domes priekšsēdētāja Inga Bērziņa pārgrieza simbolisko velvju tilta restaurācijas pabeigšanas lenti

SEPTEMBRIS

- 1.IX Ārstam Žanim Veinbergam – 150 (1868–?) (Kuldīga, Rīga)
- 2.IX Tēlniecei, Kuldīgas Daiļamatniecības vidusskolas absolventei Alvīnei Veinbahai – 95 (1923–2011)
- 3.IX Pirms 10 gadiem (2008) **Kuldīgas Centra vidusskolas** skolēni sāk nēsāt skolēnu formas
- 4.IX Alšvangas katoļu sieviešu kultūras biedrībai – 90 (1928)
- 5.IX Alšvangas latviešu katoļu savienībai – 95 (1923)
- 22.IX Pirmajam latviešu tautības advokātam, advokātam Ventspilī Jānim Getleram – 190 (1828–1893) (Kuldīga)

OKTOBRIS

- 11.X Miesnieku amata meistaram, Rīgas amatnieku biedrības miesnieku sekcijas vecākajam **Jēkabam Gulbim – 125** (1893–?) (Kuldīgas pagasts)
- 12.X Ārstei Tukuma apriņķī **Alvīnei Hercmanei – 115** (1903–?) (Skrunda)
- 13.X Mācītājam **Fridriham Freibergam – 185** (1833–1918) (Vārme, Kuldīga)
- 16.X Kabiles dziedāšanas biedrībai – 110 (1908)
- 24.X Scenogrāfam, pedagogam, Latvijas Valsts Mākslas akadēmijas absolventam un scenogrāfijas nodaļas vadītājam **Andrim Freibergam – 80** (1938) (Skrunda)
- 27.X Izglītības un kultūras darbiniekam, Kuldīgas Valsts ģimnāzijas direktoram **Fridriham Obšteīnam – 140** (1878–1938) (Vārme, Kuldīga)
- 29.X Pirms 20 gadiem (1998) Latvijas Republikas Kultūras ministrija apstiprina **Kuldīgas pilsētas vēsturisko centru** par valsts nozīmes pilsēt būvniecības pieminekli
- 26.X Pirms 110 gadiem (1908) tika atklāta un iesvētīta **Klosteres Sv. Pētera baznīca**

NOVEMBRIS

- 1.XI Skolotājam, Pampāļu pamatskolas pārzinim **Ansim Meirim – 130** (1888–?) (Skrundas pagasts)
- 1.XI Skolotājam, Kuldīgas skolu valdes loceklim, sabiedriskajam darbiniekam **Ansim Ziemelim – 130** (1888–?) (Skrunda)
- 2.XI Pasta un telegrāfa departamenta inspektoram **Indriķim Būmertam – 145** (1873–?) (Skrunda)
- 3.XI Māksliniekam, Kuldīgas Mākslas skolas līdzdibinātājam **Pēterim Sidaram – 70** (1948)
- 5.XI Latviešu strēlnieku pulka kaprālei, Svētā Jura krusta un Lāčplēša Kara ordeņa kavalieri **Līnai Čankai-Freidenfeldei – 125** (1893–1981) (Renda) (*Baznīcas grāmatā kā dzimšanas gads minēts 1992., kaut gan dokumentos ieviesies 1993.*)
- 7.XI Pedagogam, Īvandes pamatskolas pārzinim **Jānim Šetleram – 135** (1883–1960) (Rendas, Īvandes pagasts)
- 11.XI Māksliniekam, Kuldīgas Daiļamatniecības vidusskolas absolventam **Visvaldim Garokalnam – 85** (1933–2005)
- 12.XI Advokātam Kuldīgā **Eiženam Johansenam – 170** (1848–?) (Skrunda, Kuldīga)
- 23.XI Militārajam darbiniekam, latviešu strēlniekam, Padomju Krievijas armijas virspavēlniekam **Jukumam Vācietim – 145** (1873–1938)
- 18.XI Pirms 25 gadiem (1988) virs Kuldīgas rātsnama pirmo reizi, pēc 43 gadu pārtraukuma, oficiāli tika pacelts **sarkanbaltsarkanais karogs**

DECEMBRIS

- 1.XII Skatuves mākslas pedagogam, rakstniekam, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalierim, pirmās profesionālās latviešu aktieru skolas dibinātājam Zeltmatim (**Ernestam Kārkliņam**) – **150** (1868–1961) (Kabile)
- 2.XII Kabiles 156. mazpulkam – 85 (1933)
- 5.XII Dramaturģei Valijai Grundmanei – **95** (1923–1994) (Kabile, Kuldīga)
- 6.XII Farmaceitam, Zalves aptiekas īpašniekam **Arturam Šteinbergam** – **120** (1898–?) (Alsungas pagasts)
- 12.XII Kuldīgas saviesīgajai biedrībai “Otium” – 140 (1878)
- 12.XII Kuldīgas vācu dziedāšanas biedrībai – 80 (1938)
- 14.XII Būvinženierim, Kuldīgas pilsētas inženierim, Kuldīgas pilsētas galvas biedram **Albertam Arnoldam Restbergam** – **115** (1903–?) (Skrunda, Kuldīga)
- 18.XII Pirms 10 gadiem (2008) Saeima nobalsoja par trim novadiem – Kuldīgas, Skrundas un Alsungas
- 19.XII Gleznotājam **Ernestam Melķim** – **110** (1908–1977) (Skrunda, Tukums)
- 20.XII Pirms 15 gadiem (2003) atklāja Kuldīgas jauno slimnīcu (pamatakmens ielikts 1987. gada 21. jūlijā)
- 20.XII Mikrobiologam, mediķim Viktoram Visvaldim Bergam – **95** (1923–1994) (Kuldīga, ASV)
- 23.XII Kinooperatoram **Visvaldim Frijāram** – **90** (1928-2008) (Rendas pagasts)
- 26.XII Farmaceitam **Kristapam Papīram** – **150** (1868–?) (Skrunda)
- 27.XII Juristam **Ādolfam Lagzdiņam** – **140** (1878–?) (Kuldīgas apriņķis)
- 28.XII Pirms 30 gadiem (1988) atklāja jauno dzelzsbetona tiltu pār Ventu Kuldīgā (tilta pamati likti 1986. gada 15. maijā)
- 29.XII Tēlniecei Gaidai Grundbergai – **90** (1928) (Kurmāle)
- 29.XII Tautsaimniekam un sabiedriskajam darbiniekam Ansim Rozenbaham – **95** (1923) (Raņķu pagasts)

IR 2018. GADA JUBILĀRI, BET NAV ZINĀMS MĒNESIS

- ✓ Farmācijas maģistram, bioloģijas zinātņu doktoram **Eduardam Ābolam – 150** (1868–1959) (Valtaiķu pagasts)
- ✓ Skolotājam, uzņēmējam **Jānim Volfmanim – 140** (1878–1936) (Kuldīga, Saldus)
- ✓ Katoļu priesterim **Pēterim Silovičam – 145** (1873–1933) (Alsunga, Rīga)
- ✓ Rakstniekam, publicistam **Kārlim Dzirkstelem (Ozoliņam) – 125** (1893–1938) (Kuldīga)
- ✓ Sportistam, bokserim, cīkstonim, riteņbraucējam, cirka artistam, Latvijas čempionam smagsvarā **Fricim Biksem – 115** (1903–1981) (Kuldīga, Ēdole)
- ✓ Sportistam, vieglatlētam **Antonam Grundmanim – 105** (1913–2005)
- ✓ Gleznotājam **Vilim Kiršteinam – 95** (1923) (Vārmes pagasts, Dānija)

GADA NOTIKUMI

- ✓ Pirms **1165** gadiem (853) notiek kuršu cīnas ar vikingiem
- ✓ Pirms **765** gadiem (1253) Atskaņu hronikā pirmās ziņas par Nīkrāces apvidu – **Dzeldi** (Celde)
- ✓ Pirms **765** gadiem (1253) pirmo reizi kā kuršu karaļvalsts sastāvdaļa minēta **Kabile, Snēpele** (Pajulden)
- ✓ Pirms **680** gadiem (1338) pieminēta Valtaiku pils
- ✓ Pirms **650** gadiem (1368) tiek celta ordeņa Skrundas pils ar kapelu tajā
- ✓ Pirms **455** gadiem (1563) Kuldīgā nodibināta **pirmā skola**
- ✓ Pirms **380** gadiem (1638) Kurzemes hercogistē sāka valdīt hercogs Jēkabs, ievērojamākais no Ketleru dzimtas hercogi
- ✓ Pirms **145** gadiem (1873) dibināta Kuldīgas amatniecības biedrība “Gewerbeverein”
- ✓ Pirms **140** gadiem (1878) par barona Hāna līdzekļiem uzcelta **pagastmāja ar skolu Snēpelē**
- ✓ Pirms **140** gadiem (1878) Luiss Hiršmans nodibināja sērskociņu fabriku “Vulkāns” Kuldīgā
- ✓ Pirms **105** gadiem (1913) dibināta Ivandes bibliotēkas biedrība
- ✓ Pirms **95** gadiem (1923) dibināta Alšvangas jaunatnes biedrība “Klints”
- ✓ Pirms **60** gadiem (1958–2003) sinagogas ēkā atklāts kinoteātris “Kurzeme”
- ✓ Pirms **50** gadiem (1968) dibināts Kuldīgas Mūzikas skolas koris “Cantus”
- ✓ Pirms **50** gadiem (1968) Latvijas PSR Ministru Padome apstiprina Kuldīgas vecpilsētu par aizsargājamu pieminekli